

ÅRSBERETNING 2010

PREUS MUSEUM

Fra Barnas Fotoverksted (BFV) fotoquiz. Foto: Christine Wendelborg

STYRETS BERETNING

Preus museum er det nasjonale museet for fotografi og skal dekke de kunstneriske, kulturhistoriske og tekniske sidene ved fotografiet. Museet ble opprettet ved Stortingsproposisjon nr. 56 (1993-94) «Skiping av et nasjonalt fotomuseum» og er organisert som en privat stiftelse med ansvar for statens samlinger. Museet er siden 2001 lokalisert til Magasin A og «Det hvite hus» på Karljohansvern i Horten. En liten del av samlingen er magasinert på Vestfoldmuseenes avdeling for magasin i Sandefjord.

Økonomisk situasjon

Preus museum har kontinuerlig drift og er åpent for publikum hele året. Museet har en bred virksomhet innen områdene innsamling, bevaring, forskning og formidling.

Årsregnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift.

Preus museum mottok i 2010 kr 9 541 000 i ordinært driftstilskudd fra Kulturdepartementet og fikk dermed en økning i statstilskuddet på kr 293 000. Av dette er kr 282 480 benyttet til innkjøp til samlingen.

Museets inntektsførte egeninntekter omfatter både salgsinntekter og støtte fra offentlige og private fond. Disse inntektene gikk opp fra kr 1 410 000 i 2009 til kr 1 427 000 i 2010.

Lønns- og personalutgiftene økte fra kr 5 743 000 i 2009 til kr 6 128 000 i 2010. Økningen skyldes hovedsakelig prosjektstilling og internt seminar.

Overskuddet, kr 177 712, er ført mot disponible egenkapital, som etter dette utgjør kr 298 732.

Preus museum har i 2010 ikke tatt opp lån eller driftskreditt og ber ikke om midler til gjeldssanering.

Museet dekker transport og utbetaler utstillingsvederlag for norske kunstnere. Ved produksjon av nye verk kan museet etter avtale med kunstneren dekke produksjonsutgifter i stedet for vederlag.

Styret er bekymret for situasjonen rundt magasinene i forhold til forvaltningsansvaret. Det er et vesentlig etterslep på registrering av samlingen staten kjøpte.. Det henvises ABM-utviklings vurdering fra desember 2010. Dette vil få konsekvens for budsjettsøknaden.

Administrative forhold

Museet hadde i 2010 16 fast ansatte, fordelt på til sammen 9,23 årsverk. I tillegg kommer innleid hjelp og praktikanter. Totalt hadde museet i 2010 10,8 årsverk hvorav 8,41 kvinnelige og 2,38 mannlige. Museet tar sikte på en likeverdig fordeling mellom kjønnene. Mulighet for faglig utvikling og tilpasset arbeidstid tilstrebes. Museet er IA-bedrift og I-bedrift og hadde et sykefravær på 0,5 % i 2010. Det har ikke forekommet arbeidsskader. Museet har verneombud og følger reglene for HMS-arbeid. De ansatte er tariffbundet.

Det ble foretatt en videre oppfølging av HMS-undersøkelsen ved hjelp av konsulentfirmaet De4 over 2 dagers seminar for de ansatte på Refnes Gods i Moss. Preus museum har godkjente utslipps- og renovasjonsforhold og er ikke involvert i produksjon som forurensar det ytre miljø. Museet har utarbeidet en øvelses- og opplæringsplan for brannvern, og har en tilfredsstillende rutine når det gjelder sikkerhet.

Forskning

Med mange oppgaver og en liten stab er det ikke mulig å fristille personale over lengre tid til forskning, men to prosjekter ble prioritert i 2010:

Kunst eller kitsch? Piktorialisme i Preus museums samling, utstilling med en omfattende katalog som åpnet 3.10. Dette var et felles prosjekt der hele den faglige staben og en praktikant har ordnet, identifisert, katalogisert, digitalisert og forsket på den delen av museets samling (ca 500 fotografier) som kan tilknyttes den piktorialistiske bevegelsen mellom 1880-1940. Det ble også mulig å presentere noen av fotografene på Flickr.

Resurrected Treasure, et prosjekt i samarbeid med Institute of Art History ved Academy of Sciences of the Czech Republic. Prosjektet, som handlet om å hjelpe til å få bevart og kartlagt et stort fotoarkiv tilhørende instituttet ble støttet av Financial Mechanisms of the European Economic Area and Norway og et tsjekkisk forskningsfond. Prosjektet involverte museets fotokonservator, arkivar og kurator og ble avsluttet i Praha med en konferanse og en omfattende prosjektrapport, Oudate Pix. Revealing a Photographic Archive.

Forskningsplan

Preus museums forskningsstrategi er i henhold til museets rolle og med hovedsatsninger innen samling, utstillinger og formidling. Museet ønsker å skape rom for selvstendig forskning og delta i forskningssamarbeid. Forskningen skal publiseres og gjøres tilgjengelig via flere kanaler.

Utstillinger og formidling

I løpet av året har Preus museum vist fem utstillinger, arrangert seks Supersøndager og gjennomført tre store arrangementer; Fotofærderen, Fotografiets dag og Julemarked. Gjennom Den kulturelle skolesekken har museet hatt besøk av alle femteklassingene i Horten kommune, i tillegg til at museet har tatt i bruk transportstøtte for å gi museumsopplevelser til elever i Tønsberg kommune. Museet hadde 11 752 besøkende som var en nedgang på 5,2 % i forhold til 2009.

Horten, 15. mars 2011

Jan Hannestad
styreleder

Lisabet Risa

Bente Molvig

Bjørn Edvardsen

Lill-Ann Chepstow-Lusty

Monika Sjue

Ingrid Nilsson
direktør

ÅRSRAPPORT

1. FORVALTNING

Magasiner

I forbindelse med avslag på søknad om investeringsmidler har ABM-utvikling har vurdert at "En bør vurdere å flytte magasinene til bedre egnede lokaler, enten i Torpedoverkstedet eller til andre lokaler. Det vil også kobles til nødvendig registrering og digitalisering av samlingen." Det er Preus museums hovedutfordring for 2012 å skape forutsetning for prosjektering og bygging av nye magasiner.

Eksterne magasin

Våren 2010 flyttet Preus museum 234 store innrammede fotografier fra Det hvite hus til klimastyrte magasiner i Vestfoldmuseenes avdeling for magasin i Sandefjord. Flyttingen til eksterne magasiner var en stor og arbeidsintensiv operasjon for museets personale. Innen flyttingen ble alle bilder identifisert, katalogisert og pakket. Etter flyttingen ble alle bildene pakket ut og fotografert for identifisering innen plassering i magasin. I samband med denne flytting arbeidet ca fire ansatte i ca fem uker, tre uker for forberedelser og to uker på Vestfoldmuseenes avdeling for magasin

Klimastyring

Museet har i lengre tid hatt en uoverensstemmelse med Nasjonale Festningsverk vedrørende styring/kontroll av klimaanleggene til magasiner og utstillinger. Som et resultat av dette har museet valgt å installere en midlertidig løsning for klimastyring i magasinene, i form av lokal avfukter og varmepumpe. Med dette arbeid prøver museet å få kontroll over de altfor store svingningene i luftfuktighet og temperatur. I tillegg har museet installert et system for automatisk logging av klima (noe Forsvarsbygg ikke har) som gir museet mulighet til å overvåke svingninger i museets inn klima med varsling ved store avvik.

Konservering og bevaring

Også i 2010 ble det arrangert en fire dagers workshop om identifisering og bevaring av fotografiske analoge- og digitale materialer.

Om høsten hadde museet en praktikant fra konservatorskolen ved Universitet Pardubice i Tsjekkia. Praktikanten arbeidet på flere bevaringsprosjekter sammen med museets fotokonservator, blant annet nedfrysing av acetat og nitrat negativsamling, ompakking og magasinering av fotografiske verk og fototekniske gjenstander fra Preus museums tekniske samling, samt restaurering/konservering av fotografiske verk .

Eksterne oppdrag

Preus museum utfører også eksterne konserverings- og rådgivningsoppdrag. Under 2010 har museet hatt flere oppdrag bl.a. for Norsk Teknisk Museum, Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design og Munchmuseet. I tillegg er det også utført konserveringsoppdrag for private samlere.

Sikring

Museet har i 2010 oppdatert sikringsplanen, med tilhørende tiltaksplan. Det er søkt om midler til prosjekter i henhold til planen. Sikringsplanen inneholder både kortsiktige og langsiktige tiltak, og museet vil arbeide kontinuerlig for å oppfylle målene.

Sprinkleranlegget for 4. etasje frøs i slutten av 2009 grunnet problemer med rørene som ligger på kaldt loft i 5. etasje. En kontroll viste at anlegget ikke er i henhold til dagens forskrifter, og må bygges om. Dette har ført til at anlegget ikke fungerer for 4. etasje, hvor museet har sine utstillinger. Nasjonale Festningsverk er vår husvert som vi har rapportert til, men fortsatt er ikke feilen utbedret.

Digitalt innhold og formidling

Det er per 04.01.11 totalt 6388 poster i Primus. Det er registrert 4846 fotografier på enkeltbildenivå. 3521 med foto i posten. I 2010 er det opprettet 1288 nye primusposter (763 på enkeltbildenivå). I tillegg er det oppdatert 1719 tidligere katalogposter. Det er i 2010 produsert 1715 filer i tilknytning til katalogiseringsarbeidet.

I forbindelse med utstillingen *Kunst eller Kitsch?* har museet prioritert å arbeide med fotografier fra samlingen som tilhører piktorialismen. I tillegg til katalogisering og digitalisering av 600 fotografier har ca. 500 eldre primusposter blitt oppdatert til dagens dokumentasjonsstandard.

Med utgangspunkt i det pågående katalogiseringsprosjektet har Preus museum i 2010 publisert ni fotografer og ni album fra samlingen på Flickr. Totalt 536 fotografier og albumsider er lagt ut. Fotografiene og albumene er presentert med en kort tekst som setter materialet inn i en fothistorisk sammenheng. Fra publiseringen 21.12.2010 til 06.01.2011 har det vært 4745 besøkende på museets fotostrøm.

Arbeidet med å produsere innhold til Preus museum bildestrøm på Flickr vil bli videreført i årene fremover.

Museet har også gjort sin inntreden på YouTube. I forbindelse med programserien *Brus*, som TV-Vestfold lager, ble det filmet omvisning i utstillingene *Duane Michaels*, *Robert Adams* og *Kunst eller Kitsch?* med kurator Hanne Holm-Johnsen som omviser. Disse digitale opptakene er lagt ut på museets side på YouTube.

Arbeidet med å legge ut katalogen på Digitalt Museum er så langt ikke gjennomført, på grunn av den store innsatsen som må nedlegges for å få avklart rettigheter i forbindelse med fotografisk materiale som ikke har falt i det fri.

Museet har egen side på Facebook.

2. FORSKNING

Med mange oppgaver og en liten stab er det ikke mulig å fristille personale over lengre tid til forskning, men to prosjekter ble prioritert i 2010:

Kunst eller kitsch? Piktorialisme i Preus museums samling, utstilling med en omfattende katalog som åpnet 3.10. Dette var et felles prosjekt der hele den faglige staben og en praktikant har ordnet, identifisert, katalogisert, digitalisert og forsket på den delen av museets samling (ca 500 fotografier) som kan tilknyttes den piktorialistiske bevegelsen mellom 1880-1940. Det ble også mulig å presentere noen av fotografene på Flickr.

Resurrected Treasure, et prosjekt i samarbeid med Institute of Art History ved Academy of Sciences of the Czech Republic. Prosjektet, som handlet om å hjelpe til å få bevart og kartlagt et stort fotoarkiv tilhørende instituttet ble støttet av Financial Mechanisms of the European Economic Area and Norway og et tsjekkisk forskningsfond. Prosjektet involverte museets fotokonservator, arkivar og kurator og ble avsluttet i Praha med en konferanse og en omfattende prosjektrapport, Oudadate Pix. Revealing a Photographic Archive.

Forskningsplan

Preus museums forskningsstrategi er i henhold til museets rolle og med hovedsatsninger innen samling, utstillinger og formidling. Museet ønsker å skape rom for selvstendig forskning og delta i forskningssamarbeid. Forskingen skal publiseres og gjøres tilgjengelig via flere kanaler.

3. FORMIDLING

Preus museum er tilgjengelig for alle og har holdt åpent hele året. Ved utstillingsbytte har den faste utstillingen vært åpen, mens det har vært arbeidet i de store galleriene. Åpningstidene er følgende; september til april tir-fre 12-16, mai til august 12-17, lørdager og søndager 12-17. I juli hadde museet åpent alle dager. Museet hadde gratis omvisning for grupper (betaler kun inngangsbillett) og gratis omvisning enkelte søndager. Museet hadde 10752 besøkende i 2010, en nedgang på 5,2 % i forhold til 2009. Dette er p.g.a at museet i 2010 har satsset på indre arbeid og hatt lange utstillingsperioder, hvilket kan være årsak til færre besøk. Utstillingsprogrammet var bredt med fire utstillinger og det ble arrangert en rekke arrangementer, seks Supersøndager, Fotofærderen, Fotografiets dag og Julemarked. Det største var Fotografiets dag med nesten 1300 besøkende.

Barn og unge

Preus museum åpnet i 2010 sin store nysatsing på skoleelever med formidlingstiltaket Barnas Fotoverksted. Fotoverkstedet har vært planlagt gjennom flere år, og har vært mulig å virkeliggjøre gjennom midler fra Sparebankstiftelsen DnB NOR og ABM-utvikling. I løpet av året har opplegget blitt prøvd ut og utbedret. Barnas Fotoverksted (BFV) består av en rekke ulike moduler skolene kan velge mellom og selv sette sammen. Blant annet inneholder fotoverkstedet analogt mørkerom, mulighet for fotografering med analogt speilreflekskamera eller pinholekamera, digital fotografering etter faste oppgaver der bildene skrives ut og det lages utstilling umiddelbart. I tillegg finns en fotoquiz med storskjerm og quizbokser med lys og lyd. Tilbudet har blitt prøvd ut på ulike grupper. Museet har en midlertidig nærscole som har benyttet en del av tilbudene, i tillegg til elevene fra femte trinn i Horten som kom gjennom Den kulturelle skolesekken. Museet har fremdeles en utfordring når det gjelder å få Den kulturelle skolesekken i fylket eller i kommuner i området til å benytte seg av tilbudet. Med ny brosjyre som for første gang presenterer skoleprogrammet til museet på en skikkelig måte, håper vi å nå fram til flere. Dette vil det jobbes for på nyåret i 2011, erfaringsmessig tar det tid før en ser resultater av slikt arbeid, planleggingshorisonten er lang. Dette er grunnen til at vi høsten 2010 gjennomførte et tilbud der skoler fra Tønsberg kommune fikk betalt skyss til museet,

med formidlingsopplegg på museet. Tilbudet ble godt mottatt med mange gode tilbakemeldinger på gjennomføringen. Med dette håper vi å legge et grunnlag for at skolene skal ønske seg tilbake til oss gjennom et fast opplegg, og dermed legge press på Den kulturelle skolesekken i Tønsberg.

Et av målene med formidlingsarbeidet ved museet, er at elevene som er på besøk, skal komme fra museet med ny interesse, nysgjerrighet og inspirasjon i forhold til fotografi, i tillegg til en større forståelse for hva fotografi er. Gjennom det nye fotoverkstedet, er museet langt nærmere dette målet.

Fra

Barnas Fotoverksted (BFV) mørkerom. Foto: Marthe Marie Strand

Antall skoleklasser på besøk i 2010 var 151 (2772 elever), en økning på 106 % i forhold til 2009.

Programplanleggingen gjøres av utstillingsgruppen, men forankres i hele museet for å sikre et variert tilbud som det er mulig å gjennomføre.

Preus museum har utformet en plan for formidling som stadfester at et av museets ansvarsområder er formidling av fotohistorien generelt og av Preus museums samlinger spesielt. Preus museum skal skape begeistring for fotografi, fotohistorie og bidra til kulturelt og samfunnsmessig engasjement. Museet skal gi publikum økt estetisk kompetanse, kunsthistorisk kunnskap, forståelse for fotografiske prosesser og teknologi. Preus museum har en plan for digital formidling med tekniske standarder, mål og prioriteringer.

4. FORNYING

Strategier for en styrket samfunnsrolle. Museets tilbud i løpet av året har lagt vekt på bredden i fotografiet. Som eksempel har museet med utstillingen Se meg diskutert unges forhold til fotografi og bildevett. Mens med utstillingen Kunst eller kitsch? har museet vist et stykke fotohistorie basert på museets samlinger.

Gjennom sosiale medier som Facebook og lansering av enkelte fotografer og album fra samlingen på Flickr, har museet innledet en dialog med sine brukere. Fellesorganisasjonen Foto-Norge ble opprettet i løpet av året og fungerer som en plattform for museet som gjennom NFHF-PMV kan føre en dialog med det fotografiske feltet om fotografi og dets samfunnsrolle.

5. NETTVERK

Preus museum leder ABM-nettverk for fotografi som hadde 29 medlemsinstitusjoner. Nettverket hadde et møte på Lillehammer og en konferanse i Vadsø. Widerøe prosjektet fikk økonomisk støtte på kr 240 000 fra ABM-utvikling for å ansette en koordinator og pådriver for prosjektet. Av 314 480 bilder solgt til kommunene på 1970-tallet, hadde man ved årets slutt oversikt over 183 357 (58%), opp fra 107 633 (34%) i mai.

Museet deltar i et nordisk fotomuseumsnettverk som består av Moderna Museet, Stockholm Sverige, Brandts Klædefabrik, Odense Danmark, Finlands fotografiska museum, Helsingfors Finland og Reykjavik museum of photography, Reykjavik Island. Nettverket har hatt to møter i 2010 for å definere mål for nettverket og planlegge en nordisk utstilling med samtidsfotografi i 2012 på Scandinavian House i New York. Preus museum deltar i det Kunstnettverket som ledes av Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design. Nettverket har hatt to møter og diskutert samarbeid/målsetting i fremtiden og delt informasjon om de respektive virksomhetene.

Lokalt er museet med i nettverket Karljohansvern forum, som arbeider med å utvikle området og ordne arrangementer, som julemarkedet i desember.

I 2010 etablerte man Foto-Norge som er en fellesorganisasjon med mål om å styrke det fotografiske bildets rolle. Preus museum sitter i styret gjennom Norsk fotohistorisk forening - Preus museums venner.

Fra fotonettverkstmøte på Lillehammer. Foto: Ragnar H. Albertsen

6. ADMINISTRATIVE FORHOLD

Utlån

Preus museum lånte ut 6 fotografier av Heinrich Kühn til utstillingen *Heinrich Kühn. Die vollkommene Fotografie* i Albertina Museum i Wien (10.6-29.8). 3 fotografier fulgte med utstillingen videre til Musée d'Orsay i Paris (5.10-24.1.2011). Det ble også lånt ut 9 fotografier fra serien *Norsk Landskap 1987* (Per Berntsen, Jens Hauge, Johan Sandborg og Siggen Stinessen) og Thera Mjaalands triptyk *Uten tittel* (1983) til utstillingen *Blodig Alvor* arrangert av Bergen Kunstmuseum (22.1-25.4). Utstillingen ble også vist på Sørlandets Kunstmuseum (15.5-22.8) og Haugar Vestfold Kunstmuseum (25.9-31.12). Albumet *Spirit Photographs* ble også lånt ut til utstillingen *Border District*, vist på Haugar Vestfold Kunstmuseum i perioden 23.9-14.11.

Gaver og innkjøp

I løpet av året har museet mottatt 7 delvis omfattende gaver (bl.a. 18 album med minnebilder, 85 fotografier og litteratur etter Thomas Blehr) og kjøpt 22 fotografier av Duane Michals, Agnete Brun, Siggen Stinessen, Marte Aas og Hedvig Anker i tillegg til et arkiv etter Gerhard Morchman Severud/Studio Pan (1944-94) med ca 10 hyllemeter (grovtalt 48.852 pos/neg). Antall? Referer til vedlegget.
Se vedlegg.

Styret

Kulturdepartementet oppnevnte nytt styre fra 1.07. 2010 bestående av Jan Hannestad (leder), Lisabet Risa, Bente Molvig, Bjørn Edvardsen og Lill-Ann Chepstow-Lusty. Eivor W. Sunesen og Roger Erlandsen ble oppnevnt som vararepresentanter. Ansattes representant ble Monika Sjøe med Jens Gold som vararepresentant. Det ble avholdt 2 styremøter på høsten med orientering om virksomheten samt budsjett 2011.

Venneforening

Norsk fotohistorisk forening og Preus museums venner ble sammenslått i 2008. I løpet av året har venneforeningen bl.a. vært en samarbeidspartner på Fotografiets dag der de arrangerte et gammeldags fotostudio. Norsk fotohistorisk forening – Preus museums venner (NFHF-PMV) har også vært med på å stifte fellesforeningen Foto-Norge som skal arbeide for å synliggjøre og styrke kunnskapen omkring fotografiet. Foreningen er representert i styret for Foto-Norge av direktøren på Preus museum. Foreningen har hatt et medlemsmøte med omvisning på museet. NFHF-PMV medvirket på Julemarkedet med å verve nye medlemmer og selge kataloger.

Økonomi

Andre tilskudd

Museet har søkt prosjektmidler og i 2010 fått kr 839 494 i tilskudd. Kr 185 528 av tilskuddene gjelder prosjekter som ikke er slutførte og overføres 2011 og kr 57 085 er tilskudd mottatt i 2009 og overført til 2010. Tilskudd inntektsført i 2010 er kr 711 050.

- Kr 240 000 fra ABM-utvikling til Widerøe prosjekt i regi av Fotonettverket (kr 91 601 av dette overført 2011).
- Kr 170 000 fra ABM-utvikling til Barnas Fotoverksted (kr 52 752 av dette overført til 2011)
- Kr 232 085 fra Sparebankstiftelsen DnB NOR til Barnas Fotoverksted (kr 57 085 av dette overført fra 2009 og kr 41 175 til 2011)
- Kr 70 000 fra Fritt ord til Fotografiets dag
- Kr 100 000 fra Fritt ord til katalogen *Kunst eller Kitsch?*
- Kr 84 493 fra Kulturkontakt Nord til Vadsø konferansen i regi av ABM-nettverk for fotografi
- Kr 40 000 fra HSH OU-fond til studiereise 5 000 pr ansatt (mottas og gjennomføres 2011)
- Kr 5 000 fra HSH OU-fond til Oraclemøtet i Israel (mottas i 2011)

Egeninntekter

Museet hadde i 2010 egeninntekter på kr 711 184 som gjaldt butikk salg, billettinntekter og salg av tjenester.

Arrangementer

Supersøndager

Supersøndag betyr foredrag, omvisninger, aktiviteter for barn, åpent bibliotek.

7. februar. Tema: Fotografiets første barneår. Foredrag v/ Hanne Holm-Johnsen.

Omvisning i Duane Michals

7. mars. Tema: Iscenesatt fotografi. Foredrag v/ professor Øivind Storm Bjerke og Mikkel McAlinden

2. mai. Tema: Bildevett. Foredrag v/ Eivind Lentz.

5 september. Tema: Fotobokens dag, Fotoboken i nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Foredrag ved Morten Andersen, Harald Østgaard Lund og Rickard Sørbø.

7 november. Tema: Fotografiet i en digital tidsalder. Foredrag v/ Hege Oulie og Jens Gold

5 desember. Tema: Fotografi – kunsthistoriens svarte får? Foredrag v/ Hanne Holm Johnsen

Fotofærderen 12. juni 2010

Utendørs utstilling med Færderseilasens deltakeres egne mms-bilder fra seilasen som har målområde utenfor Preus museum. Samarbeid med Kongelig Norsk Seilforening og tidsskriftet Seilas. Få besøkende i år p.g.a. regnvær og lite vind for seilerne.

Fotografiets dag 22. august 2010

Fotografiets dag er en årlig utendørs begivenhet arrangert av Preus museum i samarbeid med en rekke fotograforganisasjoner i Norge; Forbundet Frie Fotografer, Institusjonsfotografenes forening, Norske naturfotografer, Norsk Selskap for Fotografi, Norske Reklamefotografer, Norsk fothistorisk forening – Preus museums venner. Arrangementet viser bredden innen fotografiet, og har tilbud både til de fagspesifikt interesserte, og tilfeldig besøkende.

Årets tema var portrett, og festivalutstilleren var Dagbladets Magasinet-fotograf Agnete Brun. Et annet nytt og populært innslag denne dagen var Historisk portrettfotografering arrangert av Norsk fothistorisk forening – Preus museums venner i samarbeid med Forbundet Frie Fotografer. Publikum fikk her muligheten til å ikle seg flotte, gamle gevanter før de ble avfotografert i historiske omgivelser.

Fra Fotografiets dag 2010. Foto: Arne Langleite

Julemarked på Karljohansvern 11.-12. desember

Det tradisjonsrike julemarkedet med museumsaktiviteter, åpne gallerier/atelieer, aktiviteter for barn, konserter og kafeer ble arrangert for tredje gang. Sammen med Marinemuseet og Lokalhistorisk senter stilte Preus museum ut bilder på muren utenfor museet som markedsføring av de tre museene. Julemarkedet er et felles arrangement med ulike aktører på Karljohansvern.

Utstillinger

Kunsten å falle – fotografier av norsk performance- og prosesskunst 1966-2009

15.11 2009 - 3.1 2010

Utstillingen viste en viktig men glemt del av nyere norsk kunsthistorie. Denne kunsten - som er blitt kalt blant annet avantgardistisk, tidsbasert og performativ - er karakterisert ved at den ikke etterlater seg et objekt, den foregikk live, foran et publikum. Denne levende kunsten etterlater seg imidlertid en annen type objekt i fotografisk dokumentasjon. Med utstillingen inngikk det første forsøket på å skrive en historie om norsk performance- og prosesskunst fra 1960-tallet til i dag.

Kurator utstilling; Jonas Ekeberg, Elisabeth Byre

Duane Michals – Dr Duanus - retrospektiv

17.1-11.4 2010

Duane Michals er en høyst original kunstner, som har brukt hele sitt virksomme liv til å undersøke og fortolke stillfotografiets natur. I stedet for å beskrive ytre realiteter, har Michals vendt kameraet og fokuset innover – hvor han konfronterer og forsøker å beskrive de uåndgripelige landskapene som representerer egne følelser, frykt, drømmer og begjær.

Michals er også kjent for sine fotoserier hvor han inkluderer håndskrevne filosofiske tekster. Også her utfordrer han det individuelle fotografiets sannhetsgehalt og hellige status, spesielt provoserende på 1960-tallet som var kraftig influert av fotojournalistikk og dens tilhørende estetikk. Og i tillegg, i de arbeidene hvor han inkorporerer tekster av varierende lengde, forkaster han overbevisningen om at et foto sier mer enn tusen ord – en ide høyt verdsatt av tradisjonelle fotografer i hans tidsepoke.

Kurator utstilling; Enrica Viganó., ADMIRA, Milano.

Hanne Holm-Johnsen, Preus museum

Prosjektleder; Ingri Østerholt

Omvisning av Lucia Orsi ADMIRA, Milano

Supersøndag, med et miniseminar om iscenesatt fotografi der Øivind Storm Bjerke, professor i Kunsthistorie ved UiO, satte sjangeren i et (foto)historisk perspektiv, mens bildekunstner Mikkel McAlinden snakket om de siste 15 års iscenesatte kunst sett i lys av sitt eget kunstnerskap. Omvisning av konservator Hanne Holm-Johnsen

Se meg - hverdagen gjennom mobilkameraet

Eivind Lentz

18.4 -30.5

Utstillingen var et unikt dokument over hvordan dagens generasjon ungdomskoleelever definerer seg selv og sitt liv, og hvordan de uttrykker seg gjennom den teknologien som er dem mest tilgjengelig, nemlig kameramobilen. Elevene har fått i oppgave å fotografere hverdagen sin delt inn i kategoriene selvportrett, interesse, mat og hjem. Fotografiene er så samlet inn og tilrettelagt for utstilling.

Sammen med billedkunstneren Eivind Lentz har elevene diskutert kunst og fotografi, begrepet visuell kommunikasjon, personlige uttrykk, opphavsrett til eget og andres materiale og fotografiets etiske grenser for privat og offentlig sfære i lys av ny teknologi. Ca 2000 ungdomskoleelever fra fem kommuner deltar i utstillingen. Se meg er utviklet i samarbeid med Den kulturelle skolesekken i Horten.

Kurator utstilling; Eivind Lentz

Prosjektleder; Ingri Østerholt

Boken "Se(e) me(g), med bilder fra prosjektet og forord av Preus museum.

Supersøndag; Om bildevett/Eivind Lentz

Fra utstillingen *Se meg*. Foto Jens Gold.

Robert Adams – retrospektiv

13.6 – 19.9

Robert Adams er en av vår tids mest betydningsfulle og innflytelsesrike fotografer. I en objektiv dokumentarånd har han i de siste 40 årene nesten utelukkende dokumentert hvordan menneskelige aktiviteter har påvirket landskapet i det vestlige USA.

I utstillingen, tydeliggjøres Adams omsorg for miljøet i et foranderlig landskap. Fotografiene er ofte folketomme, med gjenlyden av menneskelig nærvær. Gjennom kartlegging av kulturelle forandringer av landskapet har Adams bl.a. dokumentert fremveksten av forstadsmiljøer og de nye livsstiler og konsumentmønstre som oppstår der. Adams hverdagsverden rommer storslagne og vidåpne vidder men omfatter i like stor grad kjøpesenter, moteller, parkeringsplasser og rekkehus, de fysiske parameterne i det hverdagslige hvis merkverdigheter han aldri slutter å fremheve. Adams bilder har en bred internasjonal innflytelse på fotografiens teori og praksis og er en storartet arv for fremtiden. Åpning med samtale om Robert Adams mellom Gunilla Knappe og Per Bj. Boym. Åpningstale av fotograf Dag Alveng og omvisning av Gunilla Knappe og Hanne Holm-Johnsen

Kurator; Gunilla Knappe, Hasselbladsfoundation, Hanne Holm-Johnsen

Prosjektleder; Hanne Holm-Johnsen

Formidling; Boken Tree Line. Robert Adams – Hasselblad Award 2009.

Kunst eller kitsch? Piktorialisme i Preus museums samling

3.10.-09.1.2011

Denne utstillingen tar for seg Piktorialismen med utgangspunkt i Preus museums samling. Piktorialismen, internasjonal stilretning omkring 1900 men med forgreninger langt inn på 1940-tallet, har blitt betraktet som konservativ, borgerlig og av liten interesse for oss i dag. Undersøker man derimot perioden nøye, finner man ikke bare motiv og komposisjonsskjema hentet fra eldre maleri og mengder med patetiske, klisjéfylte og selvhøytidelige bilder, man finner også fotografer som var nyskapende, villige til å eksperimentere og dermed frembrakte noe av det ypperste innen fotohistorien. Det norske fotografiet kan ikke betraktes isolert fra den europeisk-amerikanske konteksten og vil bli behandlet i sammenheng med den. Utstillingen ønsker å skape interesse for en epoke som er undervurdert hva angår betydningen den hadde for anerkjennelsen av fotografi som kunstart. Dette er den første utstilling hvor museet bare viser bilder fra egen samling.

Kurator; Hanne Holm-Johnsen

Prosjektleder; Hanne Holm-Johnsen

Katalog

Supersøndag

Fra utstillingen *Kunst eller kitsch?*

Olaf Christoffersen, Engebrets Café, ca. 1928.

Sølvgelatin/Gelatin silver print, 300x398 med mer.

Biblioteket

Bibliotekets tilvekst i 2010 var 503 bind (2009: 376). Av dette utgjorde 295 bind gaver og bytteforbindelser. Det ble abonnert på eller mottatt som gave 43 tidsskrifter i løpende tilvekst (2009: 45).

Åpningstider i 2010 var tirsdag-fredag 10.00-15.00. Biblioteket ble også holdt åpent og faglig bemannet på Supersøndager, under Fotografiets dag og i julemarkedshelgen. Nytt av året var etableringen av Fotobokens dag som en av Supersøndagene i høstsemesteret. Årets tema var Fotoboken i nasjonalt og internasjonalt perspektiv. Det ble benyttet eksterne foredragsholdere og antikvarbokhandler Rickard Sørbø hadde utsalg av eldre fotolitteratur.

Som i 2009 var biblioteket ansvarlig for Fotonettverkets presentasjon på Kulturnett.no i samarbeid med ABM-utvikling.

Arbeidet med å videreutvikle Fotografregisteret som et biografisk oppslagsverk på nett ble videreført også i 2010.

Tidligere år har søk i bibliotekets bokdatabase fra eksterne datamaskiner kun vært mulig via Nasjonalbibliotekets katalogtjenester. I 2010 ble vår bokdatabase og tidsskriftoversikt gjort søkbar via museets egen hjemmeside. Dette er en stor forbedring overfor bibliotekets brukere.

Nasjonale og internasjonale nettverk

ABM-nettverk for fotografi

Kunstnettverket med to møter gjennom året, i Berge og i Oslo.

Kontaktmøte

Nordisk fotomuseumsnettverk, med to møter under året

HSH museumsnettverk

Oracle Photo, international photo curators

Planarbeid

Preus museum har i løpet av året arbeidet med å ta fram og oppdatere sin plansamling.

Utvikling av organisasjonen

Gjennom året har museet arbeidet med å strukturere virksomheten ved å arbeide fram en plansamling for museets virksomheter. Det er utarbeidet et arbeidsreglement samt en prioritering for museets arbeid. I løpet av året har museet hatt fem personaldager, to dager i begynnelsen av året for evaluering og oppfølging av arbeidsmiljøutredning og to dager i slutten av året for budsjett og virksomhetsplanlegging. Museets var organisert i 3 arbeidsgrupper: Administrasjon, samling og utstilling.

Kulturelt mangfold

Kulturelt mangfold er en naturlig del i museets planarbeid og er synlig i bredden i utstillings- og formidlingsvirksomheten. Preus museum har ansatte med ulik nasjonal bakgrunn og vil også i framtiden ta hensyn til et mangfoldsperspektiv i rekrutteringen av nye medarbeidere.

Det er ikke bare det kulturelle mangfoldet som er viktig, men også mangfold i et videre perspektiv, som kjønn, alder, klasse, religion, etc. Preus museum forsøker å dekke et bredt felt angående mangfoldsbegrepet.

Publikasjoner

- Artikler i boken *Oudadate pix. Revealing a photographic archive*. Petra Trnková (ed.). Prague 2010.
- Kunst eller kitsch? Piktorialisme i Preus museums samlinger. Utstillingskatalog 192 s. Publisert med støtte fra Fritt Ord.
- Forord i katalogen til utstillingen "Se meg"

Foredrag, undervisning og innlegg

- Januar: Produksjon av fire Tv-Vestfold programmer om Duane Michals
- 11.-12. mars: Opponent på konferansen *Nordisk Samtidsfotografi*, Rogaland Kunstmuseum, Stavanger

- 13. mars: Foredrag om Carl Nesjar, Bølgen kulturhus, Larvik
- 18. mars: Investigation of methods used to misrepresent the conditions and the age of Photographs; Contemporary Photographic and Imaging Processes the Problem of Permanence and what can be done, Donau University Krems / Østerrike – Department of Applied Cultural Studies / Center for Image Science.
- 23. april: Forelesning (2 timer) om fothistorie til studentene på kurset Moderne Kunst 2010, Høyskolen i Lillehammer
- 27. april: Moderator for bolken om emneord på ABM-utviklings landskonferansen for fotobevaring.
- 27. april: Nedfrysing av acetat- og nitratmateriale / Rubbel og bits - Landskonferanse for fotobevaring
- 24.-25. mai: Preus museum framover – Landskonferansen for fotobevaring
- 26. mai: FBI, (Forbrukningsinspektørene), om digital lagring og bevaring (NRK)
- 9. juni: produksjon av 4 TV-Vestfold programmer om Robert Adams
- 17. juni: Åpningstale på Marthe Aas utstilling Museet for samtidskunst.
- 15. – 18. juni: Fire dagers workshop ved Preus museum om identifisering og bevaring av analoge fotografiske - og digitale materialer.
- 31. august: Konservering av fotografiske materialer fra fotografiets barneår - ABM-nettverk for fotografi – høstkonferanse i Finnmarksbiblioteket / Vadsø
- Oktober: produksjon av 4 TV-Vestfold programmer om *Kunst eller kitsch?*
- 16. oktober: Åpningstale på utstillingen *Krysspunkt*, Vestfold Kunstnersenter, Tønsberg
- 20. oktober: Bevaring av fotografiske materialer for fremtidens generasjoner/ fotomodul Høgskolen i Oslo 2010
- 24.-25. oktober: Preservation of Photographic Materials / Archeology of Photography Foundation Warszawa Poland
- 19. oktober: *Skjermkultur- analogt fotografier i en digital tidsalder* Undervisning ved Høyskolen i Oslo. Studie for
- 3. november: Seminar i bevaring av fotografisk materiale / Statsarkivet i Stavanger
- 25. november: *Norwegian experience* Innlegg avslutningskonferanse for Resurrected Treasure i Praha.
- 26. november: Norwegian experience/ recommendations and methods transferable to Czech milieu and the other way around - Resurrected Treasure project / Institute of Art History at the Academy of Sciences of the Czech Republic Prague
- Kulturnett presenterer: levert tekst og fotografi, Børge Kalvig: Mor fra Etiopia, 1988
- 14.-26. november: Bidrag på avslutningskonferansen til Resurrected Treasure prosjektet, Institute of Art History ved Academy of Sciences of the Czech Republic, Praha
- *Photography in Norway. A short account of the history of photography in Norway and the current status of organizations with formal responsibility for it* i *Oudadate pix. Revealing a photographic archive*. Petra Trnková (red.). Prague 2010.
- 28. november: Møte for Norsk Fothistorisk Foreining – Preus museums venner: Piktorialisme,
- 5. desember: Supersøndag: *Kunsthistoriens svart* får foredrag.

Arbeids- og referansegrupper

- Arbeidsgruppe om Digitalt Museum, arrangør Kultur-IT

- Arbeidsgruppe om revidering av *Feltkatalog for kunst og kulturhistorisk materiale*, arrangerer ABM-utvikling
- Referansegruppen Fodak-logistikksystem, arrangerer KoMma.
- Varamedlem styret VisitHorten
- Styremedlem i Foto-Norge
- Deltatt i arbeid med nasjonal innsamlingsplan

Deltakelse i faglig arrangement

- *The end of photography*, Nasjonalbiblioteket
- *Photography next*, Nordiska museet, Stockholm
- Lovpålagt HMS-opplæring for øverste leder, HSH, Oslo
- Selvevaluering og målstyring, Norges museumsforbund
- Landskonferanse fotobevaring, Lillehammar, ABM-utvikling
- Konferanse *Niepce in England* – National Media Museum Bradford UK
- Nordic Light Festival, Kristiansund.
- Fotomesse i Lillestrøm
- Sikringskurs, Bergen, ABM-utvikling
- NAV, IA-kurset *Arbeid og psykisk helse* (Modul A og B)
- Lederutvikling, Timeout, Vestfolds fylkeskommune,
- Opponent, samtidsfotografi, Rogalands kunstmuseum
- Foredrag, Department für Bildwissenschaften, Donau-Universität Krems, Østerrike, Jens
- *The Art of Having an Audience*, Moderna Museet, Stockholm.
- *Hva trenger vi å vite om norsk kulturliv?* KD
- Jury, fotokonkurrence, Statoil,
- Museumsforbundets årsmøte, Trondheim
- Samling HSH museumsnettverk
- Seminar *Farvebilder fra en svunnen verden.* – Albert Kahns arkiv, Oslo
- Hasselblad prisutdelning, Gøteborg
- Paris Photo, Paris
- *Resurrected treasure* – konferanse i Praha.
- Internasjonalt fotografisymposium, portrett, i Gøteborg
- Kontaktmøtet 3. februar og 16. juni
- Seminar *Art as an essential part of a long-term business strategy*, Statoil Oslo 9. februar
- Ekskursjon og møte Sørlandets Kunstmuseum, Kristiansand 12. februar
- Konferanse *Lokale forhandlinger*, Forskerforbundet 26. august
- Konferanse *Konflikthåndtering*, Forskerforbundet 27-28. oktober
- Konferanse *Inkluderende arbeidsliv*, Norsk Tjenestemannslag
- Konferansen Oracle Photo, international photo curators. Israel Museum, Jerusalem 9-13. november.

VEDLEGG 1
Tilvekst bildesamlingen 2010

Fotograf/kunstner	Tittel/årstall	Akkvirert fra
Marte Aas og Hedvig Anker NMFF.2010:1	3 stk gruppeportrett av vår generasjons kvinnelige fotografer. 120 x 145 cm.	Kjøpt fra Marte Aas og Hedvig Anker
Ukjent fotograf NMFF.2010:2	Kodak-eske med 6 glassnegativer fra Inverness	Gave
Ukjent fotograf NMFF.2010:3	18 positiver og 2 negativer (diverse ukjente fotografer)	Gave
Siggen Stinesen NMFF.2010:8	"Broen i Åsgårdstrand" fra serien rundtomkring 1". 2006. Format 20x172 cm	Kjøpt fra utstilling Hus på Haugar Vestfold Kunstmuseum
Duane Michals NMFF.2010:10	5 stk. s/h fotografier 126x165 med påskrift fra serien Chaos, 1998. Et s/h fotografi "There are Things Not Seen in This Photography", 1977	Kjøpt fra Pace Macgill Gallery, USA
Agnete Brun NMFF.2010:14	12 fargeprints, portretter og forsidebilder fra Magasinet (Dagbladet).	Kjøpt av Agnete Brun
Ingrid Thune NMFF.2010: 15	Album reisebilder fra Kjelbæk til Capri. 146 fotografier	Gave
Diverse fotografer NMFF.2010:16	Album med Carte de visite (ca 75 + 2), treeske med store lysbilder (8 x 8 cm), 96 stk.	Gave
Thomas Blehr NMFF.2010:17	Diverses materiale fra Thomas Blehrs arkiv. 1898-1920. 85 fotografier, et postkort fotografier, litteratur og oppskrifter på fotografiske prosesser med små prøvefotografier	Gave
Ukjent fotograf NMFF.2010:18	9 glassplater i originalboks. Motiv Molde. 1903-1904	Gave
Thomas Blehr NMFF.2010:25	18 album med minnebilder fra familien Blehr. tidsrom 1925-1944	Gave
Switters og Gerhard Morchmann Sæverud NMFF.2010:32	Studio Pan ca. 50.000 fotografiske objekter + 14 positiver av Ernst Schwitters	Kjøp

VEDLEGG 2

Tilvekst teknisk samling 2010

2010:4	Kamera	Gave
2010:5	Forstørrelsesapparat	Gave
2010:6	Diverse kameraer og arkivalia	Gave
2010:7	Forstørrelsesapparat	Gave
2010:9	Objektiver	Gave
2010:11	Diverse kameraer og tilbehør	Gave
2010:12	Diverse kameraer og tilbehør	Gave
2010:13	Diverse kameraer, blits og tilbehør	Gave
2010:20	Diverse kameraer og utstyr	Gave
2010:21	Diverse kameraer, utstyr og kikkerter	Gave
2010:22	Diverse kameraer og tilbehør	Gave
2010:23	Kamera	Gave
2010:24	Diverse kameraer	Gave
2010:26	Kamera med utstyr og reprotstyr og film	Gave
2010:27	Kamera med tilbehør	Gave
2010:28	Kameraer og projektorer	Gave